

Újraélesztés

Fehér Zsolt
PTE KK AIT

Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény:

„Mindenkinek kötelessége – a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani, és a tudomása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez.”

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

A segélynyújtás jogi háttere

- Btk.166.§.
- Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétség miatt 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (1)
- A büntetés büntett miatt 3 évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.(2)
- A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

Miért fontos ?

- Vezető halálok: szív-és érrendszeri betegségek-összhalálozás 54 %-a
- 15-20 ember hal meg naponta Magyarországon hirtelen szívhalál következtében
- Mentőszolgálat túlterhelt lehet-átlagos kiérkezés 5-8 perc
- Keringés megszűnte után az agy kb. 5 percet bír ki maradandó károsodás nélkül- ne késlekedjünk

A napi praxis gyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 12-15.

Mikor kell újraéleszteni ?

Amikor klinikai halál áll fenn!

(kóma, apnoe és pulzustalanság együttes fennállása, mikor az agyi funkciózavar még reverzibilis)

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

- **Klinikai halál:**

Az az állapot, amikor az alapvető életjelenségek (keringés, légzés, agyműködés) átmenetileg szünetelnek (szemben a biológiai halállal, ahol visszafordíthatatlanok).

- **Reanimáció, Reszuscitáció:**

Újraélesztés: Az átmenetileg szünetelő, alapvető életjelenségek (keringés, légzés, agyműködés) újraindítása. Leggyakoribb módszere a mellkasi kompresszió, légút biztosítás és lélegeztetés (=„Kardiopulmonális Reszuscitáció”, CPR).

- **Alapszintű Újraélesztés, Basic Life Support (BLS):**

Azokat a teendőket foglalja magában, amellyel a klinikai halott *újraélesztésének esélyeit*, illetve az életveszélyben lévő beteg vagy sérült *túlélési esélyeit növelni lehet*, amíg a magasabb szintű egészségügyi egység a helyszínre nem érkezik.

Mikor ne kezdjük meg ?

- él a beteg
- biológiai halál (beívódásos hullafoltok, hullamerevség,
- rothadás stb.)
- gyógyíthatatlan alapbetegség végstádiuma
- szervezet nagymértékű előregedése-végelgyengülés
- gyógyíthatatlan beteg érvényes, írásos tiltakozó jognyilatkozata közokiratban
- saját testi épségünk veszélyben van
- élettel összeegyeztethetetlen sérülés

Túlélési lánc

A BLS lépései (0-8.)

- 0. Biztonság – „Óvatosan közelíts!” sugár, kémiai, fizikai ártalom, balesetveszély, fertőzésveszély
- 1. Eszméletvizsgálat – „Reagál a beteg? Eszméletlen?”
- 2. Segélykiáltás – „Kiálts segítségért!”
- 3. A légutak felszabadítása – „Biztosíts szabad légutat!”
- 4. Az életjelenségek vizsgálata – „Normálisan lélegzik?”
- 5. Segítségkérés – „Hívj magasabb szintű segítséget!”
- 6. Mellkasi kompresszió – „Kezd meg a mellkasi kompressziókat!”
- 7. Lélegeztetés – „Kísérelj meg a befúvásos lélegeztetést!”
- 8. Kompresszió és lélegeztetést – „Folytasd 30:2 arányban!”

Meddig folytassuk?

- 25 perc – 30 perc
- spontán reakciók, keringés megjelenése
- fáradás-nehéz fizikai munka
- míg a hívott segítség megérkezik
- veszélyeztető körülmények fellépése

A napi praxi gyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

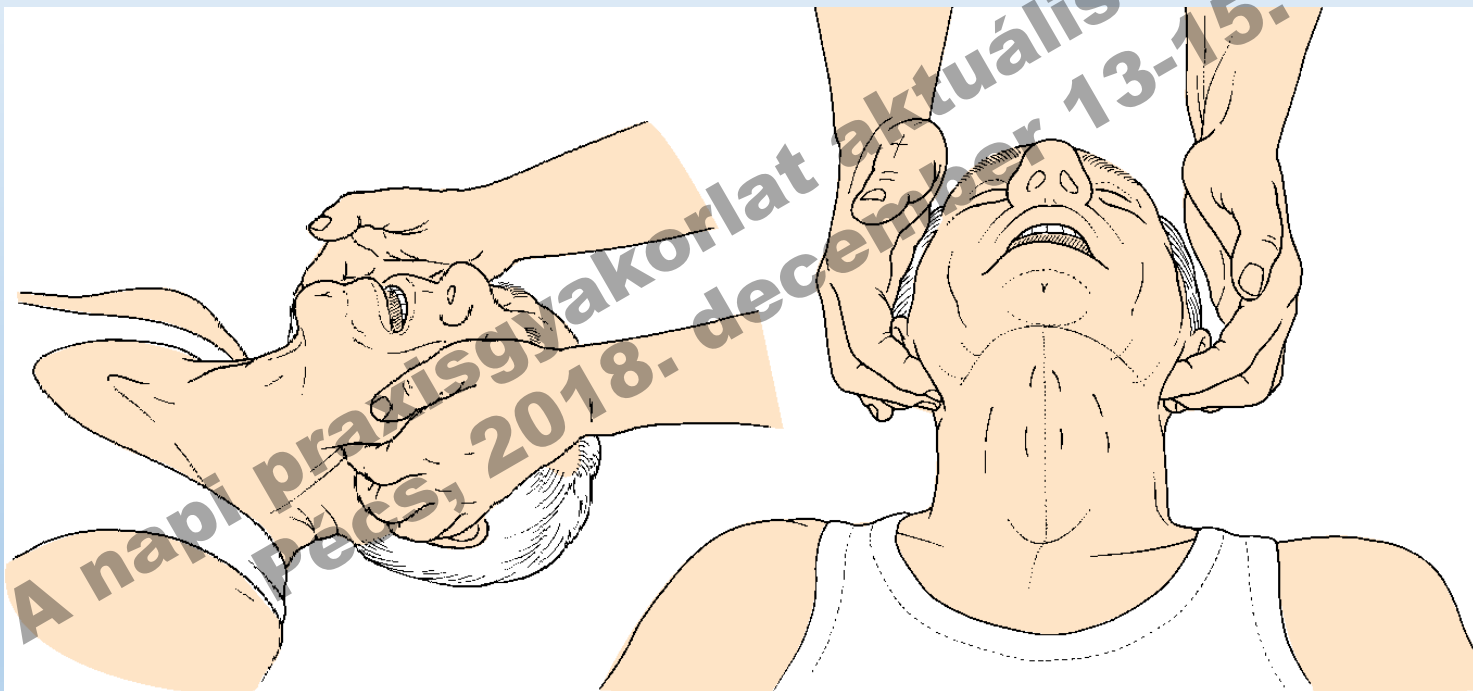
Átjárható légutak

- (Szájüreg kitisztítása),
- fej hátrahajtása
(CAVE: nyaki gerincsérülés),
- áll megemelése

Átjárható légutak

Állkapocs kiemelése

Ellenőrzés

Légzés ellenőrzése:

- emelkedik a mellkas?
- hallható/érezhető a levegő áramlása?

(Keringés ellenőrzése:

- a. carotis pulzációja tapintható?)

10 másodperc!

Lélegeztetés

Lehetőségek:

- szájból szájba
- ballon + maszk
- szájból orrba
- szájból szájba + orrba (gyerekek)
- csak kompresszió (hands only CPR)

Lélegeztetés

Idő: 1 sec/lélegeztetés
összesen 5 sec / 2 lélegeztetés

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Keringés pótlása – Mellkasi kompresszió

- hely: sternum, mellkas közepe
- amplitúdó: 5-6 cm
- frekvencia: 100-120/min
- technika: két összekulcsolt tenyérrel, nyújtott könyökkel
- 30 kompresszió
- 2 percenként váltsuk le a mellkasi kompressziót végző személyt, ha lehetséges
- lehető legkevesebb megszakítás
- minden lenyomás után teljesen felengedni
- ritmusosság
- **Kemény alap !**

Keringés pótlása – Mellkasi kompresszió

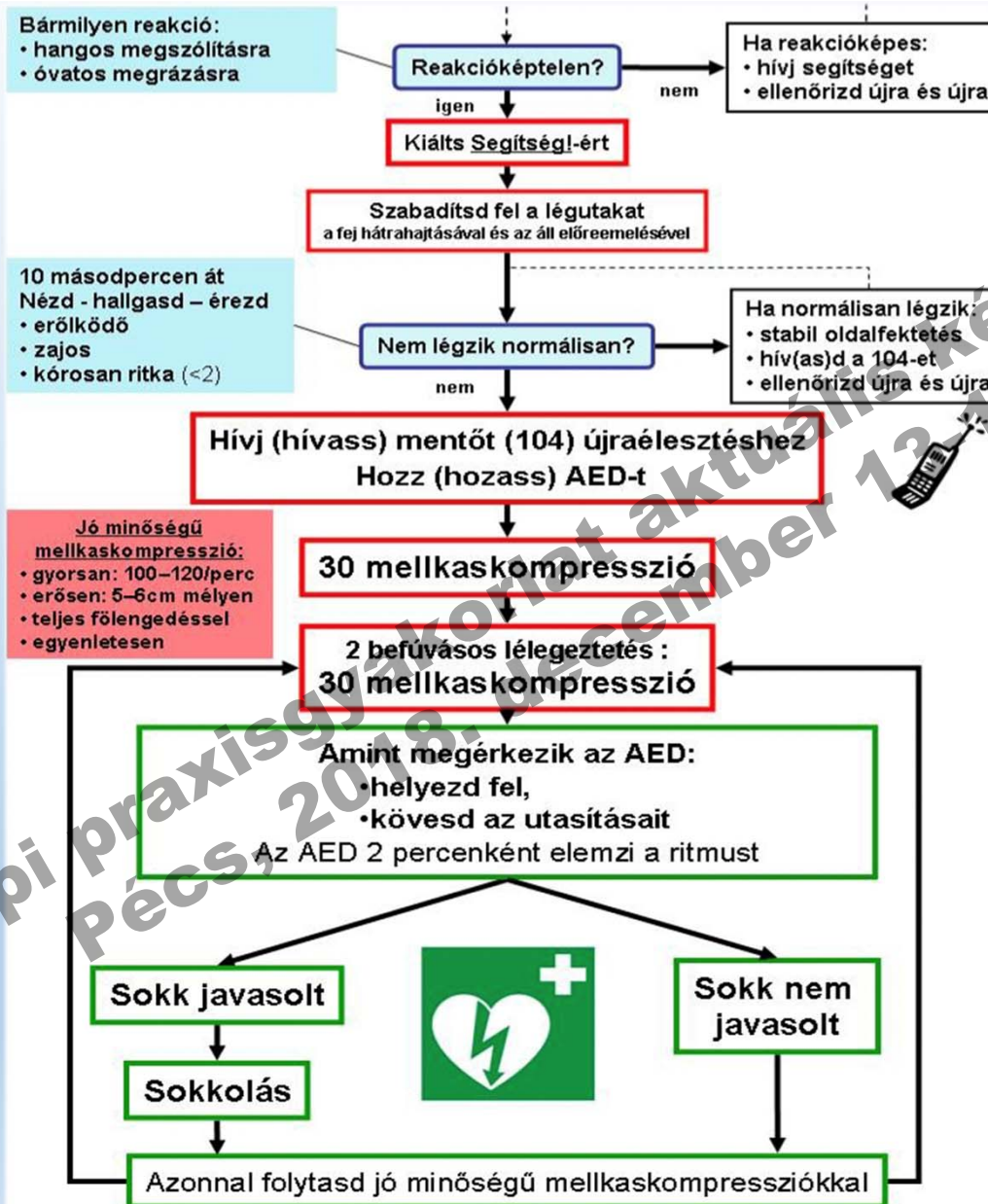
Hands-only CPR

Mellkaskompressziók végzése lélegeztetés nélkül

Felnőtt, kórházon kívüli újraélesztés esetén mentésirányító instrukciói által végzett laikus, lélegeztetés nélküli, csak mellkaskompressziókat alkalmazó CPR ugyanolyan túlélést eredményez, mint a standard 30:2-es CPR.

Kivétel:

- vízbefulladás
- gyermek

Automata külső defibrillátor AED

- AED laikus kezében 50-70 %-os túlélés, ha 3-5 percen belül megtörténik a defibrillálás
- Public Access Defibrillation – Nyilvánosan elérhető defibrillálás - PAD program, sűrűn lakott területeken, bevásárlóközpontok, sportlétesítmények, iskolák, óvodák, orvosi rendelők, repülőterek
- Prehospitális ellátókkal kapcsolat
- Ajánlott, ahol több mint 2/év a keringés leállás

AED

Advanced Life Support

- Oxigén adása - lélegeztető ballon (AMBU)
- Perifériás kanül
- Folyadék
- Adrenalin (Tonogen):
 - hatás: α -receptorok: -perifériás érellenállást növeli, BP-t növeli
 β -receptorok: -szívizom kontraktilitását növeli
-perctérfogatot növeli
 - indikáció: keringésleállás bármely formája
 - dózis: 1 mg iv. 3-5 percenként
 - kisserelés: 1 amp. = 1 ml = 1 mg

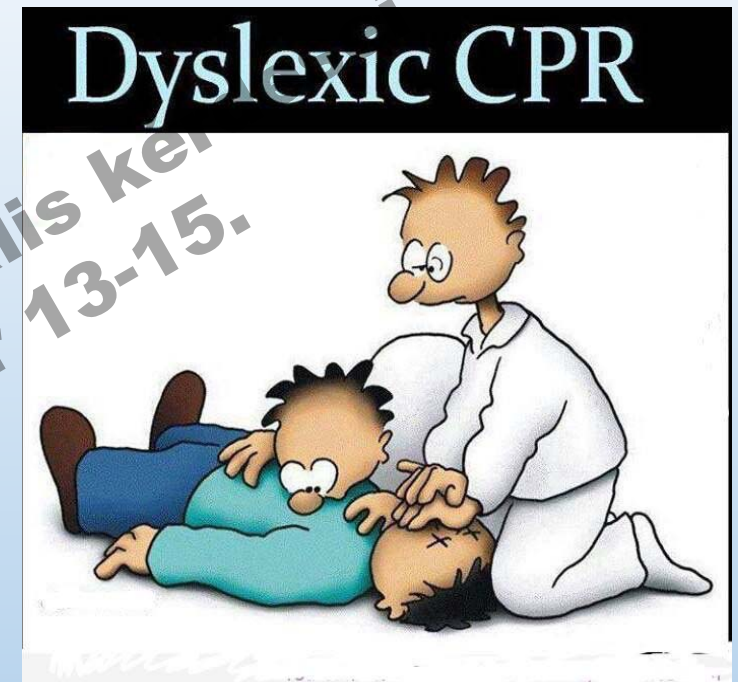
AMBU ballon

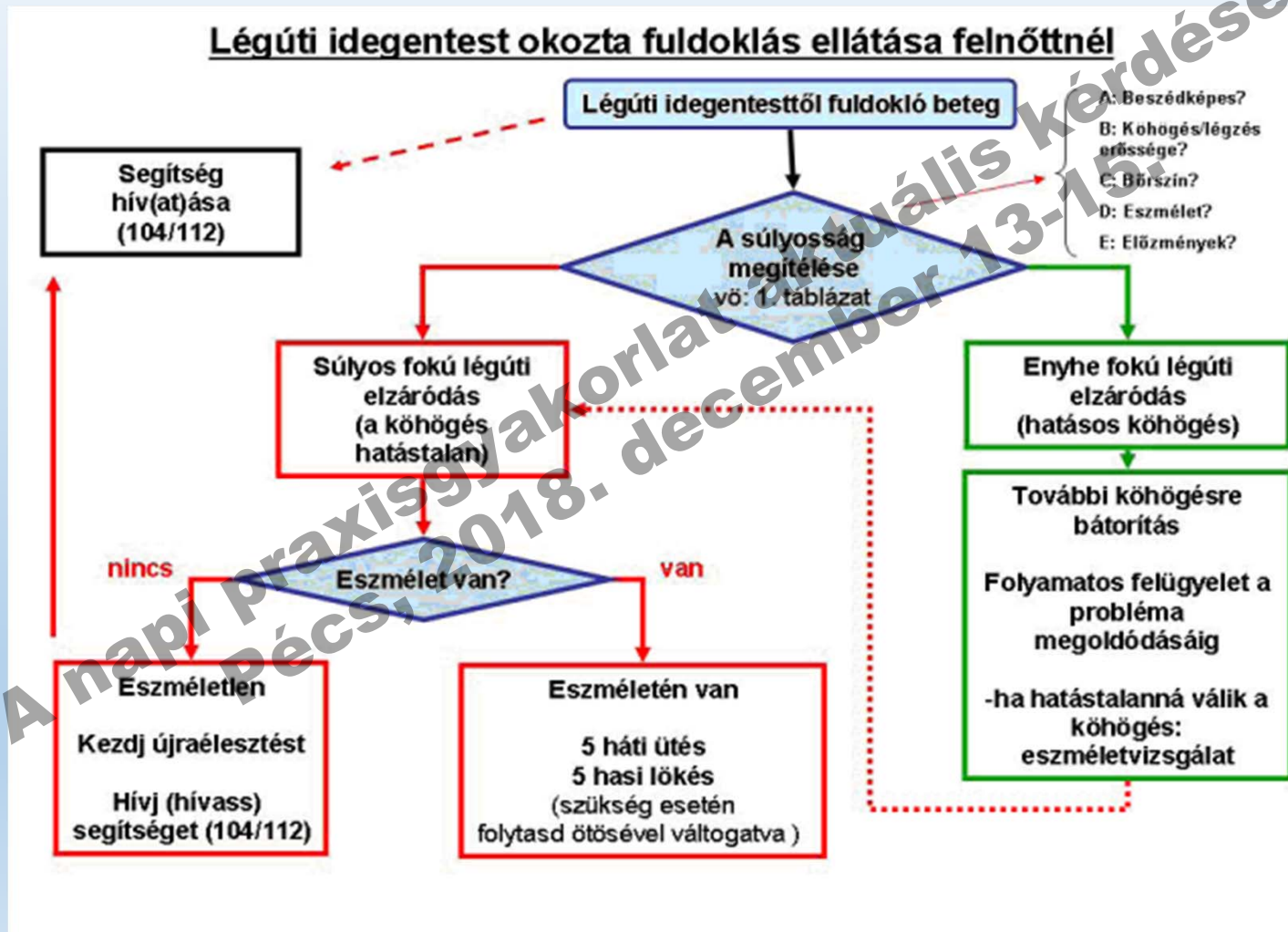
A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Az újraélesztés hibái

- lenyomás túl mély, túl felületes, túl gyors, túl lassú
- nem kemény alapon végezzük
- túl sok vagy túl kevés befújás
- ha mellé megy, nem megfelelően hátrahajtott fejnél
- befúvások és kompressziók üteme rossz
- a két segélynyújtó nem tud összehangoltan dolgozni
- a segélykérés elmaradása vagy késlekedése
- **DE a legnagyobb hiba, ha el sem kezdjük az újraélesztést**

Légúti idegentest okozta fulladás

Légúti idegentest

Five-and-Five

Give 5 back blows

Give 5 abdominal thrusts

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.

Köszönöm a figyelmet

A napi praxisgyakorlat aktuális kérdései
Pécs, 2018. december 13-15.